

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permișiunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Traducere din limba franceză

Consiliul Europei

Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Secția a III-a

HOTĂRÂREA

din 1 iulie 2008

în Cauza Tășchină împotriva României

(Cererea nr. 9415/02)

Strasbourg

Devenită definitivă la data de 01.10.2008

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute în [art. 44](#) alin. (2) din Convenție. Poate suferi modificări de formă.

În Cauza Tășchină împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a III-a), statuând în cadrul unei camere formate din:

Josep Casadevall, președinte,

Corneliu Bîrsan,

Boštjan M. Zupančič,
Alvina Gyulumyan,
Egbert Myjer,
Ineta Ziemele,
Luis López Guerra, judecători,
și Santiago Quesada, grefier de secție,
după ce a deliberat în camera de consiliu, la data de 10 iunie 2008,
a pronunțat următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 9415/02, introdusă împotriva României de un cetățean al acestui stat, domnul Ionel Tășchină (*reclamantul*), care a sesizat Curtea la data de 13 februarie 2002 în temeiul [art. 34](#) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamantul, care a beneficiat de asistență judiciară, este reprezentat de doamna Iuliana Sameș, avocată la București. Guvernul român (*Guvernul*) este reprezentat de agentul său guvernamental, domnul Răzvan-Horațiu Radu, de la Ministerul Afacerilor Externe.

3. Reclamantul se plânge în special, în temeiul art. 6 alin. 1 din Convenție și al art. 1 din Protocolul nr. 1, de durata procesului precum și de micșorarea creanței sale pe care o socotește considerabilă și pe care o atribuie acestei durate.

4. La data de 8 noiembrie 2005, Curtea a hotărât să comunice Guvernului cererea. Așa cum prevede [art. 29](#) alin. 3 al Convenției, ea a hotărât de asemenea că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

5. Reclamantul s-a născut în anul 1959 și locuiește la București.

A. Accidentul de muncă al reclamantului și daunele-interese acordate acestuia

6. La data de 9 iulie 1982, pe vremea când lucra ca docher în portul Constanța, reclamantul a fost grav rănit de echipajul navei grecești « D.P. » și a suferit un traumatism cerebral. A avut nevoie de un an de îngrijiri medicale pentru a se recupera. Fiind recunoscut inapt de muncă, a fost scos la pensie pentru invaliditate de gradul doi. La o dată neprecizată, pensia de invaliditate acordată inițial i-a fost suprimată.

7. Odată stabilită răspunderea exclusivă a echipajului de pe « D.P. » în acest accident de muncă, Administrația asigurărilor de stat București (A.D.A.S.) a negociat cu compania de asigurări a armatorului în privința daunelor-interese în sumă de 210.000 dolari americani (USD), din care 203.457 USD reveneau reclamantului și 6.543 USD angajatorului său. La o dată neprecizată, aceste sume au fost plătite către A.D.A.S.

8. La data de 14 aprilie 1984, A.D.A.S. a virat suma de 2.807.707 lei vechi românești (ROL), adică echivalentul, la vremea aceea, sumei de 203.457 USD, în contul reclamantului la Casa de Economii și Consemnațiuni. La data de 16 aprilie 1984 interesatul a întocmit o declarație, a cărei părți relevante era redactată astfel:

« Primind această sumă, precizez că nu mai am pretenții față de comandant și armatorii navei, nici față de compania de asigurări sau A.D.A.S. »

9. La data de 16 aprilie 1984 Ministerul de Interne l-a somat pe reclamant, fără a-i oferi explicații, să restituie 2.007.707 ROL către A.D.A.S., lucru pe care acesta l-a făcut.

10. Afirmând că angajații Ministerului de Interne și ai A.D.A.S l-au privat pe nedrept de suma respectivă, reclamantul a întreprins demersuri pe lângă autorități pentru a o recupera.

11. În urma acestor demersuri, la data de 29 septembrie 1989, A.D.A.S. a virat suma respectivă în contul reclamantului.

B. Acțiune pentru plata dobânzilor privind suma restituită cu întârziere

12. La data de 16 aprilie 1991 reclamantul a sesizat Judecătoria București (*Judecătoria*) cu o acțiune în daune-interese, introdusă în același timp împotriva societății C., care a urmat Administrației A.D.A.S. și împotriva Ministerului de Interne, prin care solicita plata indemnizației de asigurare de 203.457 USD în monedă străină. S-a plâns că a fost prejudiciat datorită faptului că A.D.A.S. i-a plătit suma respectivă în moneda națională, în condițiile în care nicio prevedere legală nu interzicea plata în valută (USD). El a solicitat de asemenea dobânzi pentru a compensa imposibilitatea de a folosi o parte din despăgubire - suma restituită cu întârziere - în perioada 16 aprilie 1984 - 29 septembrie 1989. El a menționat că în timpul acestei perioade suma se afla, fără o justificare, în conturile Ministerului de Interne și A.D.A.S.

13. La data de 3 decembrie 1992 Judecătoria a admis parțial acțiunea și a dispus ca societatea C. să plătească reclamantului o sumă reprezentând dobânzile sumei restituite cu întârziere pentru perioada cuprinsă între 9 mai 1988 și 29 septembrie 1989. În rest, instanța a considerat că pretențiile reclamantului se prescriu.

14. La data de 9 aprilie 1993 Tribunalul București (*Tribunalul*) a admis apelul reclamantului, a casat sentința din 3 decembrie 1992 și a retrimis cauza la Judecătorie, pe motiv că grefierul nu semnase minuta sentinței.

15. Cauza a fost amânată de trei ori în perioada 10 iunie - 4 noiembrie 1994, avocatul reclamantului fiind în imposibilitatea de a se prezenta în fața instanței. Ulterior a fost amânată de patru ori în perioada 13 ianuarie - 30 iunie 1995 pentru efectuarea unei expertize contabile dispusă de instanță. Alte două amânări au fost acordate în perioada 13

octombrie - 24 noiembrie 1995 pentru a permite părților să ia cunoștință de raportul de expertiză, care a fost administrat la dosar între timp.

16. Expertiza a stabilit la 354.373 ROL cifra dobânzilor sumei nerestituite pentru perioada cuprinsă între 16 aprilie 1984 și 29 septembrie 1989. Expertul a constatat că în timpul perioadei menționate reclamantul nu a avut posibilitatea de a beneficia de această sumă. În timp ce în anul 1989 această sumă echivala cu 23.751,54 USD, în anul 1995 nu mai reprezenta decât 174,28 USD.

17. Dezbaterile au avut loc la data de 8 martie 1996. În două rânduri instanța a amânat pronunțarea hotărârii din lipsă de timp și pentru a permite părților să prezinte concluzii scrise.

18. La data de 22 martie 1996 Judecătoria, considerând că nu era competentă să soluționeze cauza, a trimis dosarul la Tribunal. La data de 13 noiembrie 1996 secția comercială a Tribunalului a trimis la rândul său cauza la secția civilă a aceleiași instanțe. În perioada 4 martie - 22 aprilie 1997 aceasta din urmă a dispus două amânări datorită absenței părților și lipsurilor în procedura de citare. La data de 27 mai 1997 au avut loc dezbateri și pronunțarea deciziei a fost amânată de două ori, din lipsă de timp pentru deliberare.

19. Prin decizia din data de 17 iunie 1997 Tribunalul a admis parțial acțiunea și a condamnat societatea C. la plata către reclamant a dobânzilor pentru perioada cuprinsă între 16 aprilie 1984 și 29 septembrie 1989. Aceste dobânzi, stabilite prin expertiză contabilă, se cifrau la data respectivă la 354.373 ROL (în continuare denumite *dobânzi*), adică echivalentul sumei de 49,44 USD.

20. Instanța a considerat că plata dobânzilor legale privind suma restituită cu întârziere era justificată în temeiul articolelor 1088 din codul civil și 43 din codul

comercial, potrivit cărora obligațiile comerciale lichide și exigibile produc dobânzi din ziua în care devin exigibile. În ceea ce privește plata creanței, instanța a confirmat sentința din data de 3 decembrie 1992 și a constatat că creanța a fost plătită reclamantului în moneda națională cu acordul acestuia și că obligația societății de asigurări înceta prin urmare prin plata datoriei, potrivit art. 1091 cod civil. Instanța a respins de asemenea pretențiile reclamantului față de Ministerul de Interne, pe motiv că din probele aflate la dosar nu reieșea că acesta din urmă era obligat la plata sumelor cerute de interesat.

21. Reclamantul a înaintat apel. Printr-o încheiere din data de 19 noiembrie 1997, Curtea de Apel București (*Curtea de Apel*) a considerat că trebuia să plătească taxele judiciare proporțional cu cererea sa, pe baza echivalentului sumei de 203.457 USD. La data de 7 ianuarie 1998, Curtea de Apel a acordat un termen pentru plata taxelor judiciare de către reclamant. La data de 14 ianuarie 1998 ea a anulat apelul, interesatul neplătind taxele judiciare cerute. Reclamantul a înaintat recurs la Curtea Supremă de Justiție (*Curtea Supremă*). În perioada 5 iunie 1998-24 februarie 1999 au fost acordate trei termene, și anume pentru lipsuri în procedura de citare, la cererea părților și pentru examinarea în contradictoriu a temeiniciei juridice a acțiunii. La data de 21 aprilie 1999 Curtea Supremă a admis recursul și a trimis cauza în fața Curții de Apel, reținând că reclamantul nu trebuia să plătească taxa judiciară.

22. Sesizată cu o nouă analiză a apelului, la data de 24 septembrie 1999, Curtea de Apel a stabilit noul termen la data de 3 decembrie 1999, la cererea reclamantului și datorită lipsurilor în procedura de citare.

23. La data de 22 octombrie 1999, reclamantul a cerut ca termenul stabilit pentru data de 3 decembrie 1999 să fie redus, ținând cont de vechimea cauzei, dar Curtea de Apel a refuzat.

24. La datele de 3 decembrie 1999 și 28 ianuarie 2000 au fost acordate noi termene pentru lipsuri în procedura de citare.

25. La data de 3 martie 2000 au avut loc dezbateri și termenul pentru pronunțarea deciziei s-a stabilit la data de 17 martie 2000, pentru a permite părților să prezinte concluzii scrise și ținând cont de lipsa de timp pentru a delibera.

26. Prin decizia din data de 17 martie 2000 Curtea de Apel a respins apelul, pe motiv că decizia Tribunalului era legală și temeinică, în măsura în care obligația societății încetase prin plată și reclamantul nu a solicitat, înainte de introducerea acțiunii, efectuarea plății în valută (USD). Ea a fost de acord că acceptând plata în moneda națională reclamantul a fost indiscutabil prejudiciat. Ea a considerat totuși că prejudiciul nu era previzibil în momentul plății, în măsura în care a fost cauzat de o devalorizare accentuată a monedei naționale după noiembrie 1990 datorită puterii scăzute de cumpărare și creșterii prețurilor în România. Or, niciuna din părțile în litigiu nu ar putea fi considerată răspunzătoare de situația economică a țării și de inflație. La data deciziei Curții de Apel suma în cauză echivala cu 18,40 USD.

27. Reclamantul a înaintat recurs la Curtea Supremă.

28. La data de 28 noiembrie 2000 aceasta a acordat un termen la cererea reclamantului. La data de 13 martie 2001 s-a acordat un nou termen datorită incompatibilității unui judecător din completul de judecată. Dezbaterile au avut loc la data de 22 mai 2001 și pronunțarea deciziei a fost fixată la 29 mai 2001 pentru ca părțile să poată prezenta concluzii scrise.

29. Prin decizia din 29 mai 2001 Curtea Supremă a respins recursul reclamantului, confirmând astfel decizia Curții de Apel.

C. Executarea silită a sentinței din data de 17 iunie 1997 și reactualizarea creanței

30. În cursul anului 2002 reclamantul a introdus o cerere la Judecătoria pentru a obține executarea silită a sentinței din data de 17 iunie 1997 pentru creanța sa de 354.373 ROL, actualizată începând cu 1 octombrie 1989.

31. Printr-o încheiere din data de 5 aprilie 2002 Judecătoria a admis parțial cererea și a autorizat executarea silită a creanței în cauză, actualizată numai începând cu data de 17 martie 2000. Nu a indicat motivele pentru care a luat în calcul această dată pentru actualizare.

32. Reclamantul a înaintat apel la Tribunal. Au avut loc cinci amânări între 11 iulie 2002 și 16 ianuarie 2003 datorită lipsurilor în procedura de citare a părților și pentru a permite Judecătoriei să transmită unele documente ale dosarului.

33. Prin decizia din data de 13 februarie 2003 Tribunalul a respins apelul pe motiv că suma nu trebuia actualizată decât începând cu data de 17 martie 2000, dată la care titlul executoriu a devenit definitiv și că până în acel moment creanța nu avea un caracter sigur, lichid și exigibil, existența sa fiind îndoielnică.

34. Reclamantul a înaintat recurs invocând art. 43 din codul comercial. Prin decizia din data de 2 iunie 2003, Curtea de Apel a respins recursul pe motiv că suma trebuia actualizată începând din momentul în care titlul executoriu a devenit definitiv, adică la 17 martie 2000, deoarece înainte de această dată creanța nu avea un caracter sigur, lichid și exigibil.

35. La data de 12 iunie 2003 societatea debitoare C. a pus la dispoziția reclamantului 720.795 ROL, reprezentând valoarea actualizată a sumei de 354.373 ROL, calculată începând cu 17 martie 2000. Suma propusă reprezenta echivalentul a 22,13 USD

la data de 12 iunie 2003. Reclamantul a refuzat această sumă, estimând că nu reprezenta valoarea reală a dobânzilor pe care ar fi trebuit să le primească.

II. DREPTUL ȘI PRACTICA INTERNE PERTINENTE

36. Articolul 43 din codul comercial este redactat după cum urmează:

« Datoriile comerciale lichide și plătibile în bani produc dobânda de drept din ziua când devin exigibile. »

37. Prevederile relevante ale codului civil sunt următoarele :

Articolul 1088

« (1) La obligațiunile care au drept obiect o sumă oarecare, daunele-interese pentru neexecutare nu pot cuprinde decât dobânda legală, afară de regulile speciale în materie de comerț (...).

(2) Aceste daune-interese se cuvin fără ca creditorul să fie ținut a justifica despre vreo pagubă; nu sunt debite decât din ziua cererii în judecată, afară de cazurile în care, după lege, dobânda curge de drept. »

Articolul 1091

« Obligațiunile se sting prin plata (...) »

38. Articolul 132 alin. 1 din codul de procedură civilă dispune că modificarea unei cereri inițiale poate interveni cel mai târziu până la *prima zi de înfățișare*. Cu toate acestea, art. 132 alin. 2 din cod prevede că acțiunea nu se socotește modificată când reclamantul mărește sau micșorează câtimea obiectului cererii.

39. Articolul 371² din codul de procedură civilă, introdus prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 138 din 2 octombrie 2000 și modificată prin ordonanța de urgență nr. 59 din 25 aprilie 2001, prevede următoarele:

« (2) În cazul în care prin titlul executoriu au fost acordate dobânzi, penalități sau alte sume, fără să fi fost stabilit cuantumul acestora, ele vor fi calculate de organul de executare, potrivit legii.

(3) Dacă titlul executoriu conține suficiente criterii în funcție de care organul de executare poate actualiza valoarea obligației principale (...) se va proceda, la cererea creditorului, și la actualizarea acestei sume. În cazul în care titlul executoriu nu conține niciun asemenea criteriu, organul de executare va proceda la actualizare în funcție de rata inflației, calculată de la data când hotărârea judecătorească a devenit executorie sau, în cazul celorlalte titluri executorii, de la data când creanța a devenit exigibilă și până la data plății efective a obligației cuprinse în oricare dintre aceste titluri. »

40. Potrivit art. 379 alin. 1 din codul de procedură civilă, executarea silită nu poate fi declanșată decât în cazul creanțelor certe, lichide și exigibile.

41. Articolul 399 din codul de procedură civilă prevede că interesații pot introduce o *contestație la executare*.

ÎN DREPT

I. Asupra pretensei încălcări a [art. 6](#) alin. 1 din Convenție și a [art. 1](#) din Protocolul nr. 1 datorită duratei procedurii

42. Reclamantul se plânge de deprecierea creanței sale de 354.373 ROL, pe care o socotește considerabilă și pe care o atribuie duratei excesive a procesului și inflației, ale cărei consecințe numai el le-a suferit. Mai exact, el relevă că în anul 1989 creanța sa se ridica la 25.494 USD, în timp ce după treisprezece ani de procese, aceasta nu mai reprezenta decât 18,50 USD. El invocă art. 6. alin. 1 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1 care prevăd următoarele:

Articolul 6 alin. 1 din Convenție

"Orice persoană are dreptul la judecarea echitabilă a cauzei sale (...) de către o instanță independentă și imparțială (...) care va hotărî (...) asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...)"

Articolul 1 din Protocolul nr. 1

"Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor."

43. Guvernul consideră că numai perioada ulterioară ratificării Convenției de către România, la 20 iunie 1994, poate fi luată în calcul la examinarea duratei procedurii. Prin urmare, el relevă că perioada respectivă se întinde până la 12 iunie 2003, adică pe nouă ani.

44. Pentru reclamant, punctul de plecare al perioadei de luat în considerare este 16 aprilie 1991, data introducerii acțiunii, care de altfel nu era încă soluționată în momentul în care România a ratificat Convenția.

45. Curtea consideră, la fel ca Guvernul, că perioada de luat în considerare nu a debutat decât la 20 iunie 1994, cu ratificarea Convenției de către România și recunoașterea recursului individual. Ea va ține totuși cont de starea în care se afla procedura la acea dată (a se vedea *Mitap și Müftüoğlu împotriva Turciei*, Hotărârea din 25 martie 1996, *Culegere de hotărâri și decizii* 1996-II, pag. 410, paragraful 28). Procedura s-a încheiat la data de 12 iunie 2003. Ea a durat deci opt ani, unsprezece luni și douăzeci și patru de zile.

A. Asupra admisibilității

46. Curtea constată că aceste plângeri nu sunt în mod manifest neîntemeiate în sensul [art. 35](#) alin. 3 din Convenție. De asemenea, ea constată că acestea nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate și le declară deci admisibile.

B. Asupra fondului

1. Pretinsa încălcare a art. 6 alin. 1 din Convenție datorită duratei procedurii

47. Guvernul consideră că această cauză nu este de o complexitate deosebită, ci că suscită unele controverse asupra competenței instanțelor și asupra obligației reclamantului de a achita taxa judiciară. El constată de asemenea că nu au existat perioade lungi de inactivitate atribuibile autorităților, nici în procedura pe fond, nici în procedura de executare silită. Mai mult, reclamantul a solicitat de mai multe ori amânarea cauzei. Guvernul a concluzionat că durata procedurii era rezonabilă.

48. Reclamantul consideră că durata procedurii în cazul în speță nu era rezonabilă. El observă în acest sens că Judecătoria a administrat probe timp de cinci ani mai înainte de a concluziona că nu era competentă să soluționeze cauza; primul termen după decizia din 21 aprilie 1999 a Curții Supreme a fost fixat cinci luni mai târziu; instanțele au amânat timp de doi ani examinarea cererii de executare silită a deciziei din data de 17 iunie 1997. Reclamantul consideră de asemenea că amânările pe care le-a cerut nu au prelungit procedura în mod semnificativ.

49. Curtea amintește că respectivul caracter rezonabil al duratei unui proces se apreciază în funcție de circumstanțele cauzei și pe baza criteriilor consacrate de jurisprudența sa, îndeosebi complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și cel al autorităților competente precum și miza controversei pentru interesați (a se vedea, printre multe altele, *Frydlender împotriva Franței* [GC], nr. 30979/96, paragraful 43, CEDH 2000-VII).

50. În cazul în speță, ea amintește că la data ratificării Convenției de către România, cauza era în curs în primă instanță de trei ani, două luni și cinci zile. Ea observă de asemenea că abia la data de 22 martie 1996 Judecătoria a constatat că nu era competentă să soluționeze cauza și că aproape un an s-a scurs mai înainte ca secția competentă a Tribunalului să fixeze un termen (paragraful 18 de mai sus). Curtea ia act de asemenea de termenul extrem de lung de care instanțele au avut nevoie pentru a stabili că reclamantul nu trebuia să plătească taxele judiciare (paragraful 21 de mai sus). Or, statelor contractante le revine sarcina de a-și organiza sistemul judiciar în așa fel încât instanțele lor să poată asigura fiecăruia dreptul de a obține o sentință definitivă asupra contestațiilor referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil într-un termen rezonabil (*Zwierzynski împotriva Poloniei*, nr. 34049/96, paragraful 55, CEDH 2001-VI).

51. În măsura în care Guvernul invocă faptul că reclamantul a cerut de mai multe ori amânarea cauzei, Curtea consideră că încetineala procedurii reiese în principal din comportamentul instanțelor sesizate. Oricum, chiar și în sistemele juridice care consacră principiul conducerii procesului de către părți, atitudinea interesaților nu scutește judecătoria de la asigurarea celerității dorită de art. 6 alin. 1 (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Sürmeli împotriva Germaniei* [GC], nr. 75529/01, paragraful 129, CEDH 2006-...).

52. Curtea a soluționat de mai multe ori cauze ce au ridicat probleme similare celor din cauza în speță și a constatat încălcarea [art. 1](#) din Protocolul nr. 1 la Convenție.

53. După ce a examinat toate probele ce i-au fost prezentate, Curtea consideră că Guvernul nu a expus nicio faptă și niciun argument care ar putea conduce la o concluzie diferită în cauza prezentă. Ținând cont de jurisprudența sa în materie, Curtea consideră că în cazul în speță încălcarea duratei procedurii în litigiu este excesivă și nu răspunde cerinței « termenului rezonabil ».

54. Prin urmare a avut loc încălcarea art. 6 alin. 1 din Convenție datorită duratei excesive a procedurii.

2. Pretinsa încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție

55. Guvernul relevă că în temeiul art. 1 din Protocolul nr. 1 o creanță poate fi considerată drept « un bun » dacă îndeplinește toate condițiile prevăzute de dreptul național. Ea amintește în acest sens că în temeiul art. 379 alin. 1 din codul român de procedură civilă, nu poate avea loc nicio executare dacă creanța respectivă nu este certă, lichidă și exigibilă. În cauză, dacă reclamantul dispunea de un bun actual, adică dreptul de creanță recunoscut prin decizia din data de 17 iunie 1997, această creanță nu îndeplinea totuși cerințele legii în momentul introducerii acțiunii, în măsura în care rezultatul favorabil al procedurii astfel demarate nu era decât o simplă posibilitate. Mai mult, instanțele naționale au dispus actualizarea creanței numai începând de la data de 17 martie 2000.

56. Guvernul relevă apoi că reclamantul avea mai multe posibilități pentru a obține actualizarea creanței pentru a ține cont de valoarea sa la data introducerii acțiunii. În primul rând, ar fi putut cere, în cererea inițială, ca suma în chestiune să fie reactualizată în raport de rata inflației. În al doilea rând, reclamantul se putea folosi de art. 132 alin. 2 din codul de procedură civilă, care îi permitea să mărească cuantumul pretențiilor sale inițiale, inclusiv solicitând reactualizarea acestuia în funcție de rata inflației. În al treilea rând, el avea posibilitatea de a introduce o « *contestatie la titlu* » dacă considera că titlul său executoriu nu era suficient de clar în privința cuantumului creanței sau momentului plății. În al patrulea rând, nimic nu-l împiedica să ceară reactualizarea creanței în faza executării silite, în temeiul art. 371² din codul de procedură civilă. În opinia Guvernului, această ultimă dispoziție, care permite executorului judecătoresc să reactualizeze creanțele, viza scutirea instanțelor și asigurarea acoperirii rapide și integrale a creanțelor. Mai mult, suma calculată

de executorul judecătoresc putea face obiectul unei obiecții la executarea silită, în temeiul art. 399 din codul de procedură civilă. Or, reclamantul nu s-a folosit de aceste căi. Guvernul constată de asemenea că acesta a refuzat să accepte suma stabilită prin hotărârea judecătorească definitivă. În aceste condiții, el consideră că interesatul nu poate invoca o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1.

57. Citând cauzele *Rudzinska împotriva Poloniei* (Hotărâre) (nr. 45223/99, CEDH 1999-VI) și *Asociația și Liga pentru protecția cumpărătorilor de automobile, Ana Abîd și alți 646 împotriva României* (decizie) (nr. 34746/97, 10 iulie 2001), Guvernul reamintește că statul nu are obligația de a menține, printr-o indexare sistematică, puterea de cumpărare a sumelor depuse în bănci.

58. Reclamantul consideră că Guvernul nu a oferit nicio explicație pertinentă pentru a justifica prejudiciul pe care l-a suferit datorită devalorizării creanței sale deoarece autoritățile nu i-au plătit suma de 354.373 ROL la timp, adică la data de 29 septembrie 1989. El adaugă că cererea sa privind actualizarea creanței avea într-adevăr drept obiect luarea în calcul a devalorizării monedei naționale.

59. Curtea consideră că acest capăt de cerere este direct legat de capătul de cerere întemeiat pe durata excesivă a procedurii. Cu toate acestea, ținând cont și de competența sa *ratione temporis* pentru a analiza cauza, ea nu poate face speculații asupra valorii reale a creanței reclamantului dacă durata procedurii a fost rezonabilă. Pe baza concluziilor ce figurează la paragrafele 53 și 54 de mai sus, Curtea consideră că nu poate statua asupra temeiniciei capătului de cerere întemeiat pe art. 1 din Protocolul nr. 1 (*Zanghi împotriva Italiei*, decizia din 19 februarie 1991, seria A nr. 194-C, pag. 47, paragraful 23); *Buj împotriva Croației*, nr. 24661/02, paragraful 38, 1 iunie 2006; *Efimenko împotriva*

Ucrainei, nr. 55870/00, paragraful 68, 18 iulie 2006 ; *Kovacheva și Hadjiilieva împotriva Bulgariei*, nr. 57641/00, paragraful 38, 29 martie 2007).

II. Asupra pretinsei încălcări a art. 6 alin. 1 din Convenție datorită rezultatului procedurii

60. Invocând art. 6 alin. 1 din Convenție, reclamantul se plânge de refuzul instanțelor de a condamna societatea C. să-i plătească în valută, și nu în moneda națională, suma de 203.457 USD, care corespunde părții din indemnizația de asigurare care îi revenea în urma accidentului său de muncă.

61. Curtea amintește jurisprudența sa constantă conform căreia nu este competentă să examineze o cerere referitoare la erori în fapt sau în drept pretins comise de o instanță internă, decât dacă și în măsura în care aceste erori i se par susceptibile să fi antrenat o atingere adusă drepturilor și libertăților garantate de Convenție (*Garcia Ruiz împotriva Spaniei* [GC], nr. 30544/96, paragraful 28, CEDO 1999-I).

62. Pe baza elementelor aflate în posesia sa și în măsura în care este competentă să analizeze acuzațiile formulate, Curtea nu a constatat nicio încălcare a drepturilor garantate de art. 6 alin. 1 din Convenție.

63. Reiese că acest capăt de cerere trebuie respins nefiind în mod manifest neîntemeiat, în sensul art. 35 alin. 3 și 4 din Convenție.

III. Asupra aplicării [art. 41](#) din Convenție

64. În conformitate cu art. 41 din Convenție,

"În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă."

A. Prejudiciu

65. Într-un formular de cerre din data de 8 aprilie 2002, reclamantul a cerut condamnarea statului la plata sumei de 203.457 dolari americani (USD) cu titlu de despăgubire pentru accidentul survenit. Într-un formulat de cerere din 27 octombrie 2003, el a solicitat de asemenea 25.494,46 USD cu titlu de dobânzi pentru suma în litigiu, precum și 15.000 USD pentru prejudiciul moral.

66. Într-o scrisoare datată 27 aprilie 2006, prin care a răspuns observațiilor Guvernului și și-a prezentat cererile de satisfacție echitabilă, reclamantul a invitat Curtea să « oblige Guvernul român să-i plătească toate sumele care fac obiectul cererii nr. 9415/02 ».

67. Guvernul reiterează argumentele potrivit cărora reclamantul avea la dispoziția sa mai multe posibilități de a obține reactualizarea creanței sale, dar că nu s-a folosit de ele. El relevă apoi că prejudiciul trebuie să fie inerent încălcării dreptului protejat de Convenție, astfel încât trebuie să existe o legătură de cauzalitate între pretinsa încălcare și prejudiciul pretins. În opinia Guvernului, chiar dacă reclamantul a suferit o eventuală depreciere a creanței sale, acest lucru nu este decât consecința inacțiunii interesatului și prin urmare acesta nu se poate prevala de lipsa de sârguință pentru a obține despăgubiri.

68. Guvernul concluzionează că cererea întemeiată pe art. 41 din Convenție, prin care reclamantul vrea să obțină 203.457 USD cu titlu de indemnizație de asigurare și 25.494 USD cu titlu de dobânzi asupra acestei sume, este nejustificată. În consecință, el invită Curtea să respingă această cerere ca neîntemeiată.

69. Curtea consideră că scrisoarea reclamantului din data de 27 aprilie 2006 face trimitere implicit la pretențiile pe care acesta le-a prezentat în cele două formulare de cerere. Ea reamintește că a concluzionat că a avut loc încălcarea art. 6 alin. 1 din Convenție datorită duratei procedurii și că a reținut că nu trebuie să statueze asupra temeiniciei

capătului de cerere întemeiat pe art. 1 din Protocolul nr. 1. Oricum, ea nu poate face speculații asupra valorii reale a creanței (paragrafele 53, 54 și 59 de mai sus). În schimb, Curtea consideră că reclamantul a suferit un prejudiciu moral cert datorită duratei excesive a procedurii. Statuând în echitate, ea alocă acestuia 6.000 euro cu acest titlu.

B. Costuri și cheltuieli

70. Reclamantul a beneficiat de asistență judiciară, pentru care avocatul său a primit suma de 850 euro. Nu a solicitat rambursarea altor costuri și cheltuieli.

71. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea costurilor și cheltuielilor decât în măsura în care a cerut-o. În consecință, în cazul în speță, Curtea decide să nu-i aloce nici o sumă cu acest titlu.

C. Majorări de întârziere

72. Curtea hotărăște să aplice majorările de întârziere echivalente cu rata dobânzii pentru facilitatea de credit marginal practică de Banca Centrală Europeană, la care se vor adăuga trei puncte marginale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

CURTEA,

ÎN UNANIMITATE:

1. declară cererea admisibilă în ceea ce privește capetele de cerere întemeiate pe art. 6 alin. 1 din Convenție datorită duratei procedurii și pe art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, și inadmisibilă pentru rest ;

2. hotărăște că a avut loc încălcarea art.6 alin. 1 din Convenție ;

3. hotărăște că nu va statua asupra temeiniciei capătului de cerere întemeiat pe art. 1 din Protocolul nr. 1 ;

4. hotărăște :

a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 alin. 2 din Convenție, 6.000 euro (șase mii euro), la care se va adăuga orice sumă putând fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral ;

b) că suma respectivă va fi convertită în moneda statului pârât la cursul de schimb valabil la data plății ;

c) că, începând de la data expirării termenului amintit și până la momentul efectuării plății, suma va fi majorată cu o dobândă simplă, a cărei rată este egală cu rata dobânzii pentru facilitatea de credit marginal practică de Banca Centrală Europeană, la care se vor adăuga trei puncte procentuale.

5. Respinge cererea de acordare a unei satisfacții echitabile pentru rest.

Întocmită în limba franceză, apoi comunicată în scris, la data de 1 iulie 2008, în temeiul [art. 77](#) alin. 2 și 3 din Regulament.

Josep Casadevall,

președinte

Santiago Quesada,

grefier